jaargang 22 | nummer 3 | augustus/september 2024

Aanzet

Wijkkrant voor en door bewoners van **Hoograven, Tolsteeg, Rotsoord & Bokkenbuurt**

OP PAD MET AARDBEIENIMAM RINUS

“AARDBEIEN! DRIE EURO DE KILO!”

SCHONE STAD
Bewoners en gemeente op rommeljacht

TAAL DOET MEER
De verbindende kracht van taal

PAPIERCAFÉ
Eerste hulp bij onbegrijpelijke brieven

“AARDBEIEN! DRIE EURO DE KILO!”

tekst: **Simone de Bruijn** fotografie: **Niels Spinhoven**

De aardbeienimam, de aardbeienman of gewoon Rinus: een begrip in Hoograven en omstreken. Al 49 jaar zorgt hij voor vers fruit. ’s Ochtends opgehaald in de Betuwe, dezelfde dag nog bezorgd.

We treffen Rinus op een grauwe dinsdagochtend in juni op de Julianaweg. Met luide stem roept hij “Verse kersen en aardbeien!”. Hij staat te praten met een van zijn vaste en oudste klanten. “Ik hoor net dat ik al 49 jaar in deze wijk rondrijd. Dat wist ik niet, ik schrok ervan. Ik dacht dat het 40 jaar was. Weet je, elke dag is een feestje!”

VASTE KLANTEN

De vaste klant met wie hij praat, Harry, koopt aardbeien bij Rinus. “Dat zijn mooie aardbeien”, zegt Harry. Rinus: “Ja maar je moet ze wel snel opeten, je houdt ze geen week goed. Het is 12 euro, maar voor jou 10 euro jochie.”
Rinus heeft veel vaste klanten. Bij sommige mensen hangt hij de bestelling gewoon aan de deur. Hij stopt bij een huis waar hij nog geld moet ophalen. Hij belt aan en roept hard “Deurwaarder!”. Niemand doet open. “Ik denk dat ze weg zijn, er zijn er al een hoop met vakantie.” Even later komt een meisje drie doosjes aardbeien halen. “Dat kan niet, vier doosjes kan wel.” Het meisje gaat akkoord en vraagt of ze kan pinnen. “Dat gaat niet, maar anders betaal je volgende week toch. Dat vind ik ook prima!”

PAARD EN WAGEN

Rinus begon op zijn twaalfde met ‘venten’, het verkopen van goederen op straat zonder vaste plaats. In het begin deed hij dat met zijn vader. Met paard en wagen verkochten ze appels uit een emmer. Inmiddels is Rinus 69 jaar en vent nog steeds. Niet meer met paard en wagen, maar met een bestelbusje. Laatst kocht hij een nieuwe, want met z’n oude dieselwagen mocht hij sommige wijken niet in vanwege de milieuzones.

> *“Ik laat me niet wegsturen door één persoon. Sindsdien krijg ik veel hartverwarmende reacties.”*

VIJF DAGEN PER WEEK

Rinus vent vijf dagen per week. ’s Ochtends om vier uur staat hij op en ontbijt met een sneetje brood en een kopje koffie. Daarna rijdt hij richting Zaltbommel om fruit op te halen dat hij diezelfde dag nog verkoopt. Drie dagen is hij in Hoograven en Lunetten, een dag in Overvecht en een dag in Maarssenbroek. In de winter vent hij in Tuindorp en Bilthoven, waar hij kistjes met appels en peren brengt naar vaste klanten. Zo rond half 11, wanneer het laatste fruit is verkocht, rijdt hij terug naar huis in Zuilen. Dan lunch hij samen met zijn vrouw. “Vandaag staan er snijbonen, aardappels en schnitzel op het menu. We lunchen altijd om 12 uur, altijd warm en altijd met aardappels.”

GEDOE

Onlangs was er gedoe. Een bewoner in Hoograven klaagde over de luidspreker waarmee Rinus zijn aanwezigheid aankondigt. De luidspreker klinkt als de oproep van een moskee, maar wie goed luistert hoort “Aardbeien, drie euro de kilo”. Rinus was ontdaan. “Maar ik laat me niet wegsturen door één persoon. Sindsdien krijg ik veel hartverwarmende reacties.” Een auto rijdt toeterend voorbij en het autoraam gaat naar beneden: “De aardbeienman moet blijven! Als je in de stad woont, dan is er reuring. Wie het daar niet mee eens is, moet maar naar Twente verhuizen.”

DE BEL

Rinus rijdt een stukje verder en luidt de bel. Die bel had hij nog op zolder liggen. “Dit mag wel van de wijkagent. Maar ik mis een hoop klanten hoor, want de luidspreker hoorden mensen drie straten verderop.” Tegenwoordig houden mensen elkaar over Rinus’ locatie op de hoogte via Whatsapp-groepen. “Dat is fijn. Zelf zit ik daar niet in want ik heb een oude telefoon, maar ik vind het goed dat ze dat doen.”

> *“Ik kan niet stoppen met venten. Ik ben ermee onder de mensen. Ik stop alleen als ik in een rolstoel zit.”*

ONDER DE MENSEN

Stoppen, daar denkt Rinus niet aan. “M’n vrouw zegt: wanneer schei je er nou mee uit. Ik word weleens gek dat ze me overal herkennen. “Hé, dat is de aardbeienman”, hoor ik dan. Maar ik kan niet stoppen met venten. Ik ben ermee onder de mensen. Ik stop alleen als ik in een rolstoel zit.”

Via deze QR-code kun je lid worden van de ‘Hoogravengroep aardbeienman’ op WhatsApp.

Rinus op de Julianaweg

Kort nieuws

HE:LEEN ZET ROTSOORD WEER OP Z’N KOP

Op zaterdag 14 september vindt de zesde editie van het HE:LEEN Festival plaats op Rotsoord. Het programma varieert van muziek en beeldende kunst tot theater en een kinder-programma. Het middagprogramma van 13:00 tot 19:30 is gratis toegankelijk en leuk voor jong en oud. ’s Avonds begint HE:LEEN+, het betaalde deel van het festival, met veelbelovende artiesten zoals Igor, Collignon, Teddy’s Hit en Hiqpy. Tickets voor HE:LEEN+ kosten €20,70 en zijn te koop via heleenfestival.nl.

BETAALD PARKEREN HOOGRAVEN

Vanaf 1 november 2024 wordt op maandag tot en met vrijdag van 6.00 tot 11.00 betaald parkeren ingevoerd in Hoograven-Noord. Parkeren in hele gebied tussen spoorlijn en ’t Goylaan (even nummers) en van Vaartsche Rijn tot Waterlinieweg is dan betaald. Vanaf 1 oktober is het mogelijk een parkeervergunning aan te vragen, hier stuurt de gemeente in september een wijkbericht met verdere uitleg over.

KONINKLIJKE ONDERSCHEIDING VOOR ANGELIQUE

Op vrijdag 21 juni heeft Angelique Jacobs-Roos een koninklijke onderscheiding ontvangen uit handen van onze locoburgemeester, Lot van Hooijdonk. Zij is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau voor haar jarenlange inzet voor Stichting Nieuw Rotsoord. Angelique is sinds 2004 vrijwilliger bij de stichting. Hoewel zij inmiddels gestopt is als beheerder, blijft zij nog altijd nauw betrokken bij dit bewonersinitiatief.

BEWONERS EN GEMEENTE KOMEN IN ACTIE TEGEN ROMMEL IN DE WIJK

tekst: **Loulou Edelman en Jos de Groot** fotografie: **Marleen Schlichting** en **Niels Spinhoven**

In november 2023 concludeerde de Utrechtse gemeenteraad al dat het niet goed gaat met het zwerfafval in de stad. Het is een van de grootste ergernissen onder bewoners. Ook in onze wijk storen mensen zich aan rommel op straat, variërend van huisraad tot blikjes en snoeppapiertjes. Bewoners beklagen zich, maar steken ook zelf de handen uit de mouwen om bij te dragen aan een oplossing.

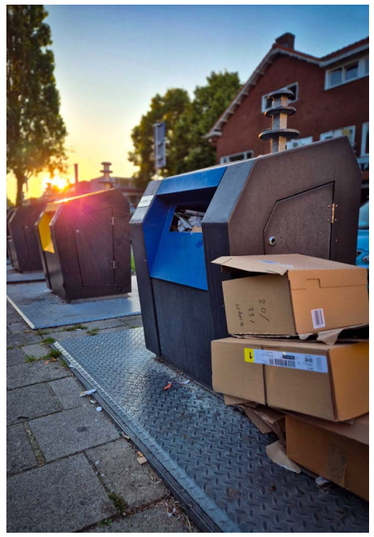
In mei van dit jaar vroeg een lid van Prikbord Hoograven op Facebook zich af wat er aan de hand was. Hij plaatste acht foto's van ondergrondse vuilcontainers in Hoograven waar van alles bij stond: een stoel, matrassen, een winkelmandje, een campingbedje, een babyledikant, vuilniszakken. Onder het bericht plaatsten bewoners maar liefst 92 opmerkingen. Velen blijken zich te ergeren aan de rommel. Soms spreken bewoners mensen aan die hun afval naast de containers zetten. Uit de reacties op Facebook blijkt dat dit een nare discussie of een scheldpartij kan opleveren.

CONTAINER ADOPTEREN

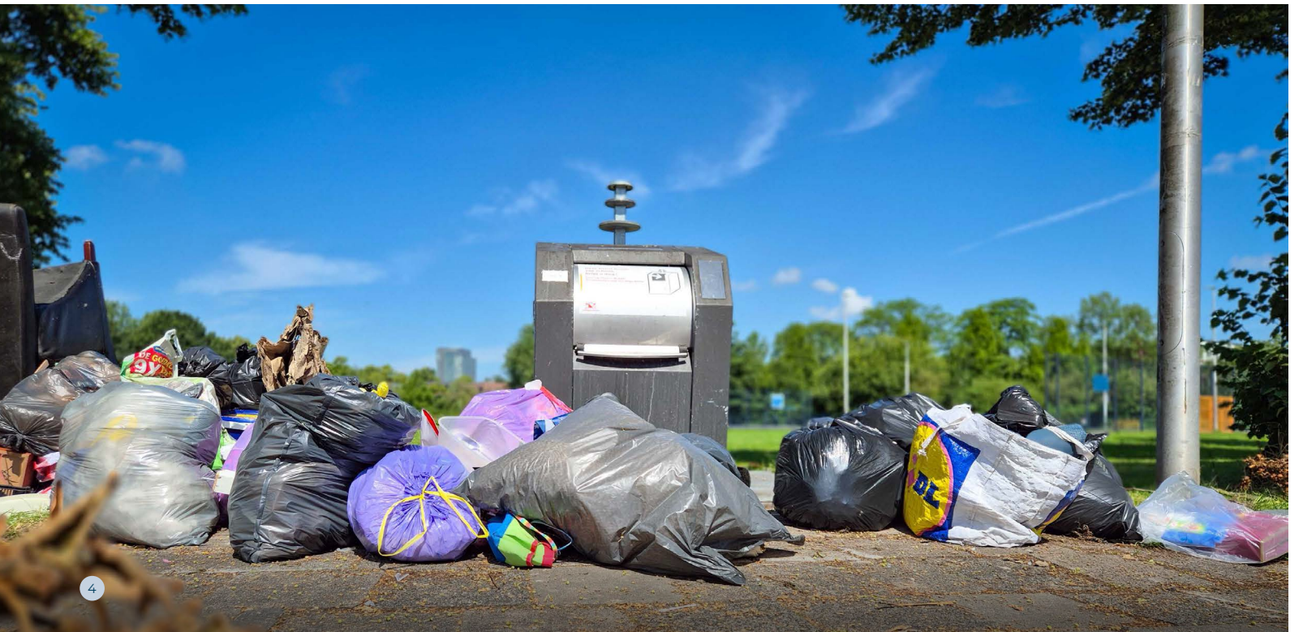
Wat kun je als bewoner doen aan een schone wijk? Huishoudelijk afval dat niet in de container past (grofvuil) kun je wegbrengen naar een van de drie afvalscheidingsstations. Het dichtstbijzijnde afvalscheidingsstation is in Lunetten: Zwarte Woud 250. Als het niet lukt om het grofvuil weg te brengen, kun je een afspraak maken om het te laten ophalen. Afval op straat kun je melden bij de gemeente, zodat het opgeruimd wordt. Ook kun je een ondergrondse container adopteren en zo helpen de plek rond de container schoon te houden. Je krijgt dan een sleutel om de container vanaf de zijkant open te maken, een stamper om verstoppingen te verhelpen en een bezem en schep om afval naast de container op te ruimen. Meer informatie over afval is te vinden op www.utrecht.nl/afval.

PLANDELEN

Op dinsdagmiddag 25 juni stond het opruimen van zwerfvuil centraal in de Bibliotheek Hoograven. 'Plandelen' is een combinatie van plastic rapen en wandelen. Plandelman Anton Damen gaf hierover een presentatie en de bezoekers konden 'plandelbingo' spelen. Rondom het Smaragdplein gingen de volwassenen en kinderen gewapend met afvalgrijpers en vuilniszakken aan de slag om blikjes, snoeppapiertjes, sigaretten en andere rommel op te ruimen. Wat de deelnemers gevonden hadden, mochten ze afstrepen op een bingokaart. Anton: "Zwerfafval is iets waar de meeste mensen ontzettend

over mopperen; het is ergernis nummer 1. Maar als je dingen gaat oprapen, wordt het leuk." Een van de aanwezigen was Jean Rensing. Zij woont al 45 jaar in de wijk en al jaren zet ze zich in voor een opgeruimde buurt. Die vrouw verdient een lintje, hoort ze zo nu en dan. Daarom zette Anton Jean na zijn presentatie in het zonnetje. Hij verraste haar met een 'gouden' grijpstok. Voor wie ook de handen uit de mouwen wil steken: de bibliotheek leent naast boeken ook grijpers uit.

FABIAN IS *SCHONE STAD COACH*: "ALS GEMEENTE DOEN WE ER ALLES AAN"

Fabian Finisie is een van de drie 'schone stad coaches' die in Utrecht actief zijn. Zo'n coach informeert inwoners hoe zij het beste met afval kunnen omgaan en ondersteunt bedrijven bij het ophalen van afval. Ook geven ze gastlessen op basisscholen en gaan met scholieren of vrijwilligers de wijk in om gezamenlijk zwerfafval op te ruimen.

Sinds 2015 wordt het afval in de stad op een heel andere manier ingezameld. De gemeente spreekt van het 'Nieuwe Inzamelen' waarbij kliko's en grondcontainers een hoofdrol spelen, en waarbij blik-, plastic- en pak-afval in de fabriek na-gescheiden wordt. Afval wordt dan ook steeds meer gezien als grondstof.

"In elke ondergrondse container zit een sensor," legt Fabian uit. "Als de container voor 80% vol is gaat er een seintje naar de ophaaldienst. Zij komen dan in actie, de container wordt automatisch ingepland op de route om te legen. Containers worden minimaal één keer per week geleegd. Daarnaast is er een apart team dat verkeerd geplaatst afval bij ondergrondse containers verwijdert. Dagelijks rijden we met zo'n zeven voertuigen door de stad om dit op te ruimen. Onze collega's kennen de locaties waar dit vaak voorkomt. Ze halen de bijgeplaatste zakken weg en zo nodig verhelpen ze een verklemming of verstopping van de container."

Dat mensen hun afval en grofvuil in de buurt van grondcontainers zetten is een probleem, beaamt Fabian. "Bewoners ergeren zich aan dat rondslingerende afval. Vaak zijn de containers niet eens vol, dus dat is echt onnodig. Als gemeente doen we er alles aan om de stad schoon te houden. In de weekenden rijden we door de hele stad extra routes, langs

"Uiteindelijk verandert er pas echt iets als mensen hun afval gewoon in de container doen, in plaats van ernaast te zetten."

locaties waarvan het bekend is dat er vaak afval gedumpt wordt. Qua grofvuil loopt er in Overvecht nu een proef met speciale 'open' containers die in het weekend geplaatst worden. Bewoners kunnen daarin hun grofvuil kwijt."

"Aanvullend hierop zetten we in op handhaving. Er staat een boete op het plaatsen van afval naast containers. Die boete is vorig jaar verhoogd van 70 naar 100 euro. Ook controleren handhavers vaker en maken ze soms zakken open om zo de eigenaar te achterhalen. Deze extra controles hebben geleid tot een derde meer boetes in 2023. Maar uiteindelijk verandert er pas echt iets als mensen hun afval gewoon in de container doen, in plaats van ernaast te zetten."

Wijkfoto

Het is een zomerse vrijdagmiddag in juli. De laatste container van de dag is vanaf de werf in Grootegast in Groningen afgeleverd. Tjalle pikt 'm aan en Eppy hijst de container naar de vierde verdieping. Daar staan Marcel en Karim klaar om de toekomstige woonunit op de juiste plek te manoeuvreren. Met een tempo van zo'n 10 containers per dag krijgt het tijdelijke complex aan de Pagelaan zo snel zijn definitieve vorm. De oplevering aan de nieuwe bewoners is gepland in het komende najaar.

fotografie: **Niels Spinhoven**

Eindelijk op de goede plek

TAAL VERBINDT

tekst: **Emily Palmer** fotografie: **Niels Spinhoven**

“Mijn band was lek, dus ik ben komen lopen”, verontschuldigt Anita Kramer zich, taalcoach bij Taal Doet Meer. Toch is ze nog mooi op tijd voor haar les in buurthuis Hart van Hoograven. Ze gaat gauw de trap op naar boven en begint meteen de tafels in een gezelligere opstelling te schuiven.

Rond 10.00 uur druppelen de deelnemers één voor één het lokaal binnen. Het is een gedifferentieerde groep, mannen én vrouwen, met verschillende nationaliteiten en leeftijden.

Wat deze mensen met elkaar gemeen hebben, is dat ze weinig met het Nederlands in aanraking komen en graag willen oefenen. Twee uur lang zullen de deelnemers met de taal bezig zijn, met taken als lezen en taalspelletjes doen. Halverwege is er een korte pauze. Anita heeft het programma overzichtelijk op het bord gezet.

“Dat ziet er gestructureerd uit! Ben je veel tijd kwijt aan de voorbereiding?”
“Nee hoor”, zegt Anita. “Dat probeer ik echt te beperken. Voor elke les neem ik even de tijd om te bedenken wat we gaan doen. En tussendoor bekijk ik soms materiaal dat Taal Doet Meer beschikbaar stelt, zoals lesbrieven of de Startkrant.”

“Heb je ervaring in het onderwijs?”
“Niet echt. In het dagelijks leven ben ik hr-adviseur. Toen ik een halve dag minder ging werken, had ik tijd om vrijwilligerswerk te gaan doen.” Anita lacht: “Ik ken veel mensen die in het onderwijs werken en dacht: Dat kan ik ook! En ik hou van taal.”

“Wat doet een taalcoach eigenlijk?”
“Als taalcoach geef je niet echt ‘les’. Het gaat er vooral om dat je de deelnemers bezig laat zijn met de taal, dat ze oefenen met spreken en dat ze er plezier in hebben.

Na een artikel uit de Startkrant lezen de deelnemers om de beurt een stukje voor uit het boek Paul en Paula. Als het over pizza gaat, raakt het gesprek al gauw geanimeerder. “Welke pizza vind jij lekker?” vraagt Anita aan iedereen. Vis op de pizza vindt een van de deelnemers een beetje raar, maar wel lekker. Een ander is dol op pizza hawaï. Daar wil haar buurvrouw graag meer over weten: “Is dat lekker? Kleine stukjes ananas?” Ze gaat het ook een keer proberen.

Het is het bewijs dat taal verbindt. Dat komt mooi overeen met de slogan van Taal Doet Meer: taal is een middel, verbinding is het doel.

TAAL DOET MEER

“Taal Doet Meer is een stichting met een aantal betaalde krachten en grofweg 1000 vrijwilligers in de hele stad Utrecht”, vertelt Annelieke Acda een paar dagen eerder aan de telefoon. Ze is coördinator communicatie bij Taal Doet Meer. “We hebben zo’n 15 projecten, zoals Taal & Ouders, de VoorleesExpres en taalwandelingen. Je kunt taalmaatje worden van een scholier, of taalcoach, zoals Anita. Deze projecten worden ondersteund door vrijwillige coördinatoren, die een vinger aan de pols houden en de taalmaatjes en taalcoaches begeleiden. Bijna alle projecten zijn voor mensen met een minimuminkomen, die anders buiten de boot zouden vallen omdat een taalschool te duur is.”

TAALCAFÉ

Nieuw in bibliotheek Hoograven is het taalcafé, elke maandagmiddag van 14.30-16.30 uur. Hier kunnen taalleerders op een laagdrempelige en speelse manier oefenen met spreken. Zowel deelnemers als vrijwilligers mogen gewoon binnen komen lopen. Je kunt zo vaak komen als je wilt.

“Waarom zou je vrijwilliger willen worden bij Taal Doet Meer?”
“Omdat het ontzettend leuk is! Bovendien geef het voldoening om iets voor een ander te doen”, aldus Annelieke. “Mensen zijn heel dankbaar.”

Meer informatie, voor vrijwilligers én voor deelnemers: https://www.taaldoetmeer.nl/
Taalcafé: https://www.taaldoetmeer.nl/projecten/taalcafe/

EERSTE HULP BIJ BRIEVEN: “JE MOET VOORAL GEDULD HEBBEN”

Tekst: **Marijke de Ruiter** Fotografie: **Dolf de Meijer**

Iedere vrijdag zitten ze er klaar voor: de vrijwilligers van het Papiercafé Hoograven. Ze zijn er om mensen te helpen die moeite hebben om formulieren in te vullen. Dat kunnen allerlei formulieren zijn en allerlei mensen. Het is namelijk niet voor iedereen vanzelfsprekend om alle papieren zelf in te vullen. Als het dan even niet zelf lukt, bieden de vrijwilligers van het Papiercafé hulp. Aanzet ging in gesprek met coördinator Mieke Wiegeraad en vrijwilliger Simone Kusters.

LAAGDREMPELIG

Het Papiercafé Hoograven bestaat nog niet zo lang. Mieke: “We zijn hier half maart 2024 begonnen. We zijn gestart omdat de buurtteams in Utrecht overspoeld werden met vragen over brieven en formulieren. Zij kregen het steeds drukker. Iedereen kan gewoon zonder afspraak bij ons terecht. Dat verlaagt de drempel. De meeste mensen die bij ons komen, zijn doorverwezen door de buurtteams. En we moeten het ook hebben van mond tot mond reclame.”

VRIJWILLIGERS

Iedere vrijdagochtend van 10.00 tot 12.00 uur zijn de vrijwilligers te vinden in het Buurtcentrum. Mieke: “En niet voor niets. Sinds half maart hebben we in Hoograven al 90 mensen ontvangen. In heel Utrecht zijn dat er 754 in een kwartaal. Ons streven is om ook op woensdagmiddag mensen te helpen van 14.00 tot 16.00 uur. Daar moeten we dan voldoende vrijwilligers voor hebben. Als vrijwilliger moet je het leuk vinden om dingen uit te zoeken. Het is fijn als iemand al ervaring heeft met financiën, administratie of klachtenregelingen. Het gaat erom dat je graag mensen helpt, de taal beheerst en met een computer overweg kunt. Je moet goed lezen en vooral geduld hebben. Dat heb je nodig vanwege de taalbarrière en de cultuurverschillen. Iedereen met een hulpvraag is welkom bij ons.”

ANGST

Simone Kusters ziet als vrijwilliger veel voorbij komen. “Het is soms schrijnend om te zien dat mensen zo lang wachten voordat ze om hulp vragen. Dat komt vaak voort uit schaamte. Daardoor ervaren mensen een drempel. Laatst kwam er een vrouw die zich er echt voor schaamde dat ze het niet snapte. Ook angst voor de computer en angst om fouten te maken zorgen ervoor dat mensen pas laat bij ons aankloppen.”

De vrijwilligers krijgen allerlei vragen. Simone: “Problemen met de woningbouwcorporatie, aanvragen van urgentieverklaringen, zaken rond de U-pas en inschrijven bij de gemeente, maar ook betalingsregelingen. Ik ben ooit eens twee uur in touw geweest voor een vrouw die naar Nederland kwam met de tweeling van haar zus. Ze had de voogdij en de ouderlijke macht. De twee meisjes hadden dezelfde voorletters en dezelfde geboortedatum. Dat blijkt dus lastig voor instanties. Uiteindelijk kwam het goed, toen de vrouw met alle papieren die ik voor haar had uitgezocht en geprint, naar de gemeente ging. Ze was echt heel blij en dankbaar. Er zijn ook dingen die we niet doen, zoals bijvoorbeeld ingewikkelde aanvragen bij de IND. Dan helpen we wel met het maken van de afspraak. Als we mensen niet zelf kunnen helpen, verwijzen we door. Wij kunnen ook zorgen voor een schuldhulpmaatje.”

Het Papiercafé is elke vrijdag open van 10.00 tot 12.00 uur in het Buurtcentrum Hoograven op de ’t Goylaan.

Het Papiercafé kan nog vrijwilligers gebruiken. Ben jij een enthousiaste vrijwilliger met administratieve ervaring en wil jij mensen helpen? Neem dan contact op met Mieke Wiegeraad.
E-mail: m.wiegeraad@papiercafe.nl
Telefoon: 06 42086377

Mieke en Simone helpen graag

Colofon

OVER AANZET
Aanzet is een inhoudelijk onafhankelijke wijkkrant voor en door bewoners van Hoograven, Tolsteeg, Rotsoord en Bokkenbuurt. Aanzet is een uitgave van de Stichting Wijkkrant Aanzet en verschijnt vijfmaal per jaar.

NIEUWS OF ACTIVITEITEN MELDEN?
Mail naar redactie@wijkkrantaanzet.nl, twitter naar @wijkkrantaanzet of schrijf naar Redactie Aanzet, p/a Hooft Graaflandstraat 18, 3525 VV Utrecht.
www.aanzetnet.nl

REDACTIE
Myrthe Baaij, Simone de Bruijn, Loulou Edelman, Martijn van Es, Jos de Groot, Astrid Leistra, Dolf de Meijer (fotografie), Emily Palmer, Marijke de Ruiter, Marleen Schlichting (fotografie), Niels Spinhoven (fotografie, coverfoto), Astrid Verheij en Sophia Zürcher.

MET MEDEWERKING VAN
Joop-Maris Vollering en
Eveline de Vries

VORMGEVING
Yvon Schuurmans, summumontwerp.nl

MET DANK AAN
Josette Kempen

OPLAGE
6.000 exemplaren

DE VOLGENDE AANZET
Verschijnt begin november 2024

Aanzet wordt gemaakt met steun van het Initiatievenfonds

OPHAALPUNTEN
Bibliotheek – Smaragdplein 100,
Camping Ganspoort – Helling 87,
Hart van Hoograven – 't Goylaan 77,
De Helling – Helling 7,
Trefpunt Nieuw Plettenburgh – Oud-Wulvenlaan 6,
Nieuw Rotsoord – Briljantlaan 101,
De Saffier – Saffierlaan 8,
Wijkbureau Zuid – 't Goylaan 75

BOVENLANGS

tekst: **Joop-Maris Vollering** en **Eveline de Vries** fotografie: **Niels Spinhoven**

In Bovenlangs gaan Joop-Maris en Eveline langs bij de eerste etage en hoger in Hoograven, Tolsteeg, Rotsoord en Bokkenbuurt. Op de zesde etage van De Saffier ontmoeten we Julio.

Hoe heet je en hoe oud ben je?
Ik ben Julio en ik ben 47 jaar.

Wat voor werk of school doe je?
Ik ben NT2-docent. Ik geef Nederlandse les aan volwassenen in het kader van hun inburgeringstraject.

Met wie woon je hier?
Ik woon alleen.

Hoe lang woon je al in Tolsteeg?
Tweeënhalf jaar.

Wat vind je leuk en minder leuk aan Tolsteeg?
De ligging van deze wijk is heel fijn. Je bent zo in de stad, maar ook snel in het groen.

Wat voor soort dingen doe je zoal in de wijk?
Ik ben bestuurslid van Stichting Welzijn Saffier. We hebben hier beneden twee zalen, die we verhuren. Er vinden activiteiten plaats die mensen in de flat en de wijk met elkaar verbinden. Bijvoorbeeld een bingo, een keer per maand. De stichting verhuurt de zalen en regelt alles eromheen. We zijn nog op zoek naar nieuwe bestuursleden!

Wat heb je vanmorgen gegeten?
Een flesje drinkontbijt, een banaan en een kopje koffie.

Wat deed je vandaag waar je gelukkig van werd?
Ik heb de zalen laten zien aan mensen en verteld over mijn werk in de stichting.

Met wie zou je wel eens iets willen drinken?
Met de schrijver Lex Paleaux. Van zijn boek Winterwater is een theatervoorstelling gemaakt, die ik heel indrukwekkend vond.

Wat zie je als je naar buiten kijkt?
De skyline van Houten en Nieuwegein. En in de zomer soms wel zeven luchtballonnen.

Wat vind je ervan om op de zesde etage te wonen?
Superleuk. Je ziet de prachtigste zonsondergangen. Mijn huis is niet groot, maar door het uitzicht heb je toch een ruimtelijk gevoel.

WIJKKUNST

tekst: **Sophia Zürcher** fotografie: **Dolf de Meijer** en **het Utrechts Archief**

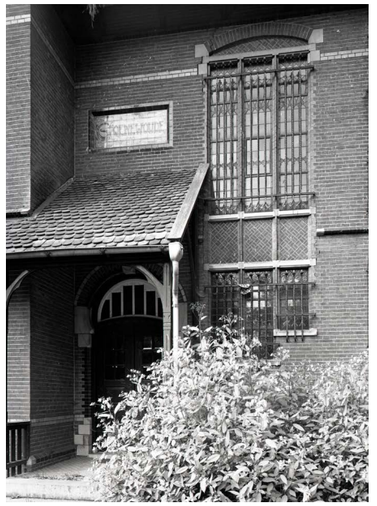
In plantsoenen, op pleinen, aan muren. Onze wijk staat vol kunst – dag en nacht gratis toegankelijk. Wat zijn de verhalen achter deze kunstwerken in de openbare ruimte?

Titel: Groenewoude
Gemaakt door: Faience- en Tegelfabriek Holland & Carin van Dongen
Waar: Nieuw-Rotsoord, zicht vanaf hoek Heuveloord-Rotsoord
Onthuld: ca. 1900 (Amelisweerd) / 5 september 2009 (Rotsoord)

In Rotsoord, achter de volkstuinen en schuin tegenover de Pastoefabriek, is een opmerkelijk tegeltableau te vinden. 'Groenewoude' staat er in sierlijke, blauwgrijze letters op een gele achtergrond. Het is oorspronkelijk gemaakt voor villa Groenewoude in Nieuw-Amelisweerd. Wat doet het hier?

Villa Groenewoude is rond 1900 gebouwd door architect E. G. Wentink Jr. aan de Mereveldseweg 1A, zo'n drie kilometer van hier. In Wentinks tijd waren art nouveau en jugendstil erg populair. De kunstenaars en ontwerpers bedachten hun vormen door

te kijken naar de natuur, naar bijvoorbeeld twijgen en golven. Kenmerkend is de zogenoemde zweepslaglijn: een golvende lijn die abrupt terugbuigt. Je ziet ze op de tegels. Die zijn gemaakt door Faience- en Tegelfabriek Holland. Daarom staat in de linkeronderhoek "Holland" tussen aanhalingstekens, dat verwijst niet naar een gebied, maar naar de naam van de fabriek. Die was hier, aan de Vaartsche Rijn, gevestigd van 1894 tot 1918, in het pand waar later de Pastoefabriek introk.

Faience is, net als Delfts blauw, witgeglazuurd aardewerk (het lijkt een beetje op porselein, maar het is gemaakt van andere klei en veel lager gestookt). Dit aardewerk werd met de hand beschilderd met art-nouveaumotieven, die toen zeer in de smaak vielen, zowel in binnen- als buitenland. "Holland" maakte sieraardewerk als vazen en borden, maar ook tegels voor bijvoorbeeld portieken als die van Groenewoude.

GESLOOPT

Het Utrechts Archief bewaart een foto van de oostgevel van die villa: de tegels hangen boven de deur. De foto komt uit 1978. Nog datzelfde jaar zal het huis gesloopt worden door Rijkswaterstaat om plaats te maken voor de controversiële aanleg van de A27. De documentaire *Weg is weg* (1980), te vinden op YouTube, brengt pijnlijk in beeld hoe een graafmachine het huis te lijf gaat. Het is lastig te zien, maar hangen de tegels er nou nog?

Hoe dan ook, uiteindelijk wordt het kunstwerk veiliggesteld door de Archeologische Dienst Utrecht. De Stichting Historische Kring Tolsteeg-Hoograven stelde voor om de tegels terug te plaatsen in de buurt van waar ze ooit zijn gemaakt, om de wandelaars bewust te maken van de geschiedenis van Utrechtse keramiek. De stalen installatie eromheen is gemaakt door de Hoogravense kunstenaar Carin van Dongen. In de zwieren en krullen kun je silhouetten van vazen herkennen zoals die door "Holland" werden gemaakt.

De tegels vormen nu dus geen naambordje meer voor een huis, maar zijn een monument geworden voor de bijzondere fabriek die hier vroeger was.

Wist je dat...
... dit een van de weinige kunstwerken in onze wijk is met een tekstbordje erbij?
... Carin van Dongen meer kunstwerken in de buurt heeft gemaakt? Ook de gemozaiekte buitenbanken bij de 't Goybrug en de lijnen van mozaiekstenen in de stoepen in Oud Hoograven zijn van haar. Die lijnen geven de Limes (de noordgrens van het Romeinse Rijk) weer.

Gemeente Utrecht

WIJKBUREAU **ZUID**

PLANNEN GEZOCHT VOOR BRUGWACHTERS-HUISJE ORANJEBRUG

fotografie: **Marleen Schlichting**

Heeft u een goed idee voor een nieuwe bestemming voor het brugwachtershuisje aan de Oranjebrug? U kunt nu een plan insturen om zelf een activiteit te starten in dit ongebruikte gebouwtje. Uit alle ingestuurde plannen kiest de gemeente samen met buurtbewoners een winnaar. Die mag zijn of haar idee realiseren in het gebouwtje.

NIEUWE BESTEMMING

Het brugwachtershuisje, op de grens tussen Hoograven en Rivierenwijk, is eigendom van de gemeente Utrecht en wordt al jaren niet gebruikt. Dat is natuurlijk zonde van de ruimte. Het huisje is uitgekozen als proef, waarbij de gemeente iedereen uitnodigt om in dit gebouwtje zelf een activiteit te starten. Zo wil de gemeente kijken of – en hoe – er in de toekomst ongebruikte gebouwen van de gemeente beschikbaar kunnen worden gesteld voor initiatieven die bijdragen aan een levendige buurt.

KIEZEN MET BUURTBEWONERS

Uiteindelijk zullen vooral buurtbewoners gebruik gaan maken van de nieuwe voorziening die in het brugwachtershuisje komt. Daarom is het belangrijk dat de nieuwe bestemming van het huisje past bij de wensen van de buurt. In de voorbereiding van het project dachten omwonenden mee wat wel en niet gewenst is in het brugwachtershuisje. Dat heeft de gemeente zoveel mogelijk verwerkt in de voorwaarden. Daarnaast wordt het winnende initiatief samen met buurtbewoners gekozen. Nadat plannen voor het huisje zijn verzameld, worden bewoners uit Hoograven en Rivierenwijk uitgenodigd om te stemmen op hun favoriete plan.

STUUR UW PLAN NU IN

De gemeente heeft een uitnodiging gemaakt. Daarmee nodigen we iedereen uit om een plan in te sturen voor het brugwachtershuisje. U vindt de uitnodiging op denkmee.utrecht.nl/brugwachtershuisje. De inschrijving om plannen in te sturen is geopend tot en met 13 september 2024.

SPREEKUUR WIJKWETHOUDER

Wijkwethouder Lot van Hooijdonk houdt op 25 september en 16 oktober haar spreekuur voor bewoners. Wilt u zich aanmelden? Dat is altijd prettig maar niet verplicht. Bel dan telefoonnummer 14 030 of stuur een e-mail: zuid@utrecht.nl. U bent van harte welkom op dit wijkspreekuur met vragen en ideeën over de wijk Zuid. Kijk op www.utrecht.nl/zuid voor alle data en informatie over toekomstige spreekuren.

WIJKBUREAU ZUID

Het wijkbureau is het aanspreekpunt van de gemeente voor bewoners en ondernemers in de wijk Zuid. Hebt u een vraag over zaken die in uw buurt spelen? Dan bent u bij het wijkbureau aan het juiste adres. U kunt ook langskomen als u iemand van het wijkbureau wilt spreken op de 't Goylaan 75. Komt u liever niet langs? Mail dan naar zuid@utrecht.nl of bel 14 030.